Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 820
van **JOHAN DANEN**
datum: 31 maart 2021

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Green Deal - Vlaamse energiebesparingsdoelstelling

In het kader van de Green Deal zet de Europese Commissie sterk in op het Energy Efficiency First-principe. Artikel 7 van de Richtlijn betreffende energie-efficiëntie uit 2012 (2012/27/EU) bepaalde dat de Europese lidstaten al sinds 2014 verplicht zijn om een jaarlijkse energiebesparing van 1,5% te realiseren op de jaarlijkse energieverkoop, per volume van alle energiedistributeurs of alle detailhandelaars in energie, aan eindafnemers (energie gebruikt voor vervoer mag buiten de berekening blijven). Deze maatregel was van kracht t.e.m. 31 december 2020. De beleidsmaatregelen om deze doelstelling te behalen dienden ingeschreven te worden in het National Energy Efficiency Action Plan (NEEAP) van België. In dat plan was opgenomen dat Vlaanderen voor de periode 2013-2020 mikte op de minimaal toegelaten doelstelling van 49.346 GWh.

Bij de herziening van de energy efficiency directive (EED) in 2018 werd beslist dat tussen 1 januari 2021 en 31 december 2030 bijkomende besparingen moeten behaald worden a rato van 0,8% van het gemiddelde van het jaarlijkse eindenergieverbruik gedurende de meest recente periode van drie jaar voorafgaand aan 1 januari 2019. De beleidsmaatregelen die genomen worden om deze doelstelling te behalen dienden opgenomen te worden in het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP).

1. Heeft Vlaanderen de jaarlijkse energiebesparingsdoelstelling van 1,5% behaald tijdens de periode 2014-2020? Indien niet,

   a) wat is hiervoor dan de reden en

   b) wat zijn dan de consequenties?

2. In het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) engageert Vlaanderen zich tot het behalen van een gecumuleerde energiebesparing van 84,062 TWh. Deze gecumuleerde energiebesparing van 84,062 TWh betrof een eerste inschatting die in de loop van 2020 nog verfijnd kon worden wanneer Vlaanderen de definitieve lijst van maatregelen in het kader van artikel 7 van Richtlijn 2012/27/EU bij de Europese Commissie zou aanmelden.

   a) Werd deze bijdrage ondertussen aangemeld bij de Europese Commissie als de bijdrage van Vlaanderen in het kader van artikel 7 van Richtlijn 2012/27/EU? Wat was de grootte-orde van de bijdrage?

   b) Volstaat deze bijdrage voor het Vlaamse Gewest om de doelstelling van 0,8% jaarlijkse energiebesparing te behalen conform artikel 7 van de Richtlijn betreffende energie-efficiëntie?

c) De Europese Commissie gaf in haar evaluatie van het Belgische NEKP aan dat de energiebesparingsdoelstelling die daarin vervat zat, weinig ambitieus was.

Plant de minister de energiebesparingsdoelstelling voor Vlaanderen verder op te schroeven?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 820 van 31 maart 2021
van **JOHAN DANEN**

---

1. a-b

Artikel 7 van de Energie Efficiëntie Richtlijn legt aan lidstaten een verplichting op om energiebesparingen te realiseren.

Voor de periode 2014-2020 moet Vlaanderen een energiebesparing doelstelling realiseren van 47,75 TWh (terra watt uur).

De energiebesparingen worden ingeschat op basis van beleidsmaatregelen die Vlaanderen aanmeldt bij de Europese Commissie, en waarvoor een "energiebesparing" wordt doorgerekend. Nadien moeten deze energiebesparingen ook gemonitord worden uiteraard.
Pas in het voorjaar van 2022 zullen alle cijfers bekend zijn om de eindafrekening voor de energiebesparingsdoelstelling 2014-2020 te maken. Het is dus momenteel nog te vroeg om hier al definitieve uitspraken over te doen. Het is onder meer op dit ogenblik nog erg moeilijk om de impact van de Covid-19-crisis op de cijfers voor het jaar 2020 in te schatten.

Op basis van een conservatieve inschatting vorig jaar bleek echter dat er wel degelijk een kans bestond dat we onze doelstelling voor de periode 2014-2020 niet zouden halen. We hebben vorig jaar daarom bijkomend nog een aantal bestaande beleidsmaatregelen en de bijhorende energiebesparing aangemeld bij de Europese Commissie. Mede op basis van deze bijkomend aangemelde beleidsmaatregelen is onze verwachting dat Vlaanderen zijn doelstelling voor de periode 2014-2020 zal realiseren.

Het niet realiseren van deze doelstelling kan resulteren in een ingebrekestellingsprocedure, en bijhorende boetes.

2. a-b-c

De bijdrage van het Vlaams Gewest aan de Belgische doelstelling in het kader van artikel 7 werd ondertussen inderdaadaangemeld bij de Europese Commissie, meer bepaald op 26 januari 2021.

Deze Vlaamse bijdrage aan de Belgische doelstelling bedraagt 87,89 TWh, dit is dus meer dan de Vlaamse bijdrage die in het VEKP werd opgenomen. Sinds de goedkeuring van het VEKP werden voor de Vlaamse beleidsmaatregelen immers detailfiches voorbereid en werden de indicatieve besparingsberekeningen verder verfijnd. Op basis van deze verdere detaillering en verfijning komen we nu dus uit op een besparing van 87.89 TWh.

Op dit moment volstaan de bijdragen van de verschillende gewesten en de federale Overheid nog niet om te voldoen aan de doelstelling op Belgisch niveau.

In tegenstelling tot de periode 2014-2020 zal echter ook de federale overheid -binnen het kader van haar bevoegdheden - een bijdrage leveren aan de Belgische doelstelling. De federale overheid heeft zich hiertoe geëngageerd in het NEKP. We merken hierbij echter op dat de federale overheid nog volop bezig is om haar bijdrage aan deze Belgische doelstelling in kaart te brengen en te kwantificeren. De federale overheid heeft

haar bijdrage dus nog niet aangemeld bij de Europese Commissie. Vlaanderen en Wallonië hebben dit wel reeds gedaan, en ook Brussel zou dit eerstdaags aanmelden.

Pas wanneer de bijdrage van de federale overheid gekend is, kan geëvalueerd worden of de Belgische doelstelling wordt gehaald.

Indien blijkt dat de Belgische doelstelling niet gehaald zou worden, zullen we moeten bekijken welke entiteit binnen België nog bijkomende maatregelen kan aanmelden. Zoals blijkt uit de toelichting bij de eerste vraag is het steeds mogelijk om tijdens de periode nog bijkomende beleidsmaatregelen aan te melden.

Wat betreft de evaluatie van de Europese Commissie dat het Belgische plan op het vlak van energie efficiëntie onvoldoende ambitieus zou zijn… België heeft eerder al aangekondigd dat de verwachtingen van Europa te hoog zijn op dit vlak. Onder meer omwille van het ambitieuze doel in artikel 7 stemde België (alle Gewesten en de Federale Overheid) eind 2018 tegen de herziene energie-efficiëntie richtlijn. België gaf aan dat deze doelstelling voor België niet op een kosteneffectieve wijze gerealiseerd zou kunnen worden.

Voor een lidstaat met sterke industrialisatie is het immers zeer moeilijk om energiebesparingen in absolute hoeveelheden te realiseren tot op het vereiste niveau. Een groeiende economie die energie-efficiënt is heeft bovendien nog steeds meer energie nodig in absolute termen. Zeker als je de economie ook nog eens circulair wilt maken, heb je meer energie nodig en niet minder.

We hebben in het VEKP echter toch onze ambitie getoond door een hele reeks nieuwe, bijkomende maatregelen op te nemen, die ervoor zullen zorgen dat de energie-efficiëntie zal toenemen. Ik vind het in eerste instantie dan ook belangrijk om ervoor te zorgen dat die maatregelen ook effectief zullen worden gerealiseerd:

- Een deel van deze nieuwe maatregelen is intussen al in voege:
    - Zoals de EPC-labelpremie tot 5.000 euro bij de renovatie van een energetisch slechte woning binnen 5 jaar tot een energiezuinige woning
    - De renteloze energielening tot 60.000 euro bij renovatie van een energetisch slechte woning binnen 5 jaar na overdracht tot een energiezuinige woning.
- Andere maatregelen, zoals de renovatieverplichting voor niet-residentiële woongebouwen en een versterkte wetgeving voor kmo’s zijn momenteel volop in uitwerking.